

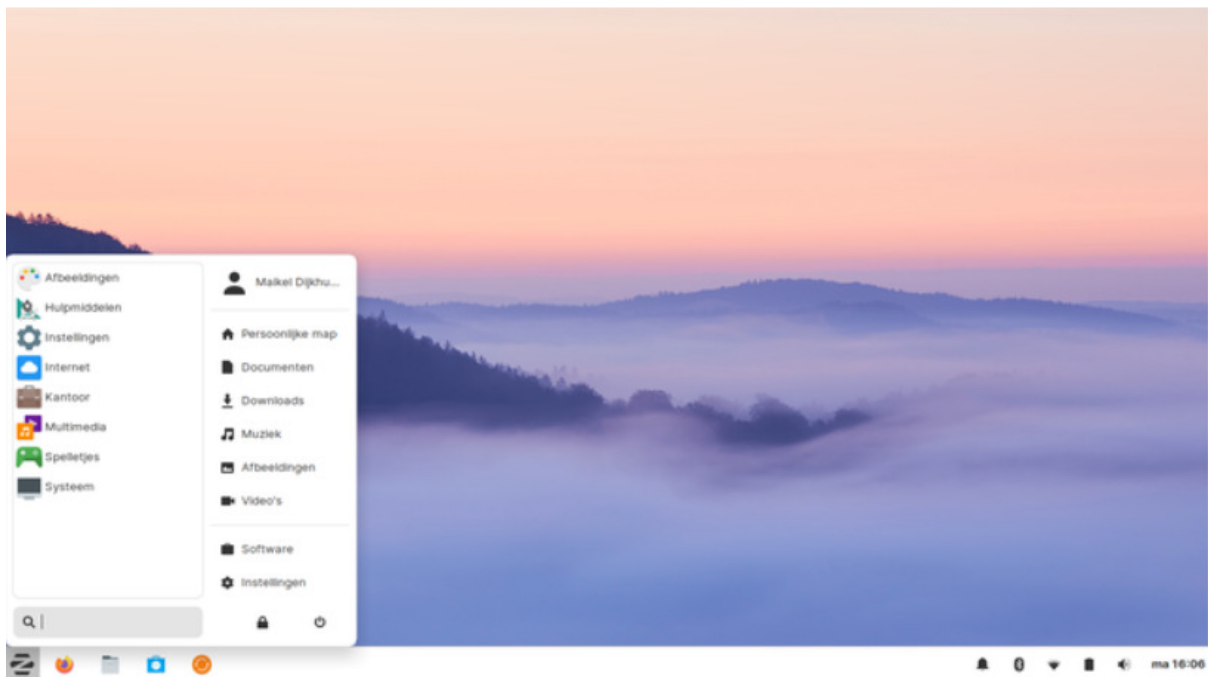
Zorin OS op oude pc

Gedateerde computers hebben te weinig power om Windows zonder morren te draaien. Toch wil dat nog niet zeggen dat je oude pc of laptop rijp is voor de sloop. Probeer het laagdrempelige besturingssysteem Zorin OS Lite eens uit en blaas je oude vertrouwde machine nieuw leven in. Na de installatie kun je vanuit de overzichtelijke gebruikersomgeving onder meer internetten, e-mailen, documenten bewerken en spelletjes spelen.

Tip 01: Zorin OS

Bij de makers van Zorin OS staat gebruiksgemak hoog in het vaandel. Met deze Linux-distributie bieden zij een Windows-achtig alternatief voor verouderde systemen die te traag zijn voor Microsofts besturingssysteem. Je hoeft waarschijnlijk niet zo lang aan Zorin OS te wennen. De navigatiestructuur komt namelijk grotendeels overeen met die van [Windows](#). Zo is er een bureaublad met snelkoppelingen en een taakbalk met startknop.

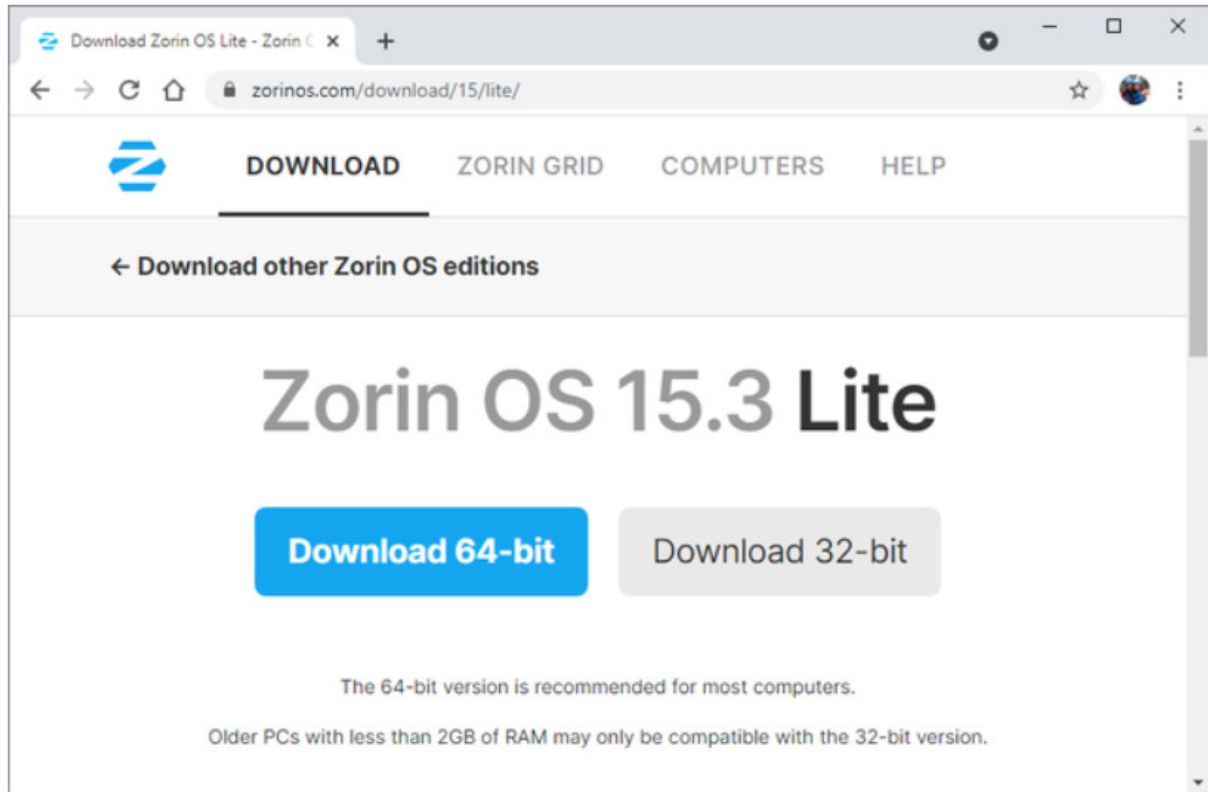
Er bestaan verschillende versies van het besturingssysteem. Dit artikel focust zich op Zorin OS Lite, omdat die de laagste eisen aan je computer stelt. Een singlecore-processor van [AMD](#) of Intel met een kloksnelheid van minimaal 700 MHz is al voldoende. Verder heeft het systeem 512 MB werkgeheugen en 8 GB schijfruimte nodig.

Tip 01 Als nieuwe gebruiker weet je waarschijnlijk al snel je weg in Zorin OS te vinden.

Tip 02: Installatiebestand

Je gaat eerst het juiste installatiebestand ophalen. Surf naar www.zorinos.com en klik op **Download Zorin OS**. Scrol nu een stukje omlaag totdat je de Lite-versie ziet staan. Bevestig met **Download / Skip to download**. Je hebt keuze tussen een 32- en 64bit-versie van het besturingssysteem. Voor een oud systeem heb je waarschijnlijk de 32bit-versie nodig. Klik in dat geval op **Download 32-bit** en wacht het downloadproces af. Gezien de bestandsgrootte van ruim 2 GB kan dat even duren.

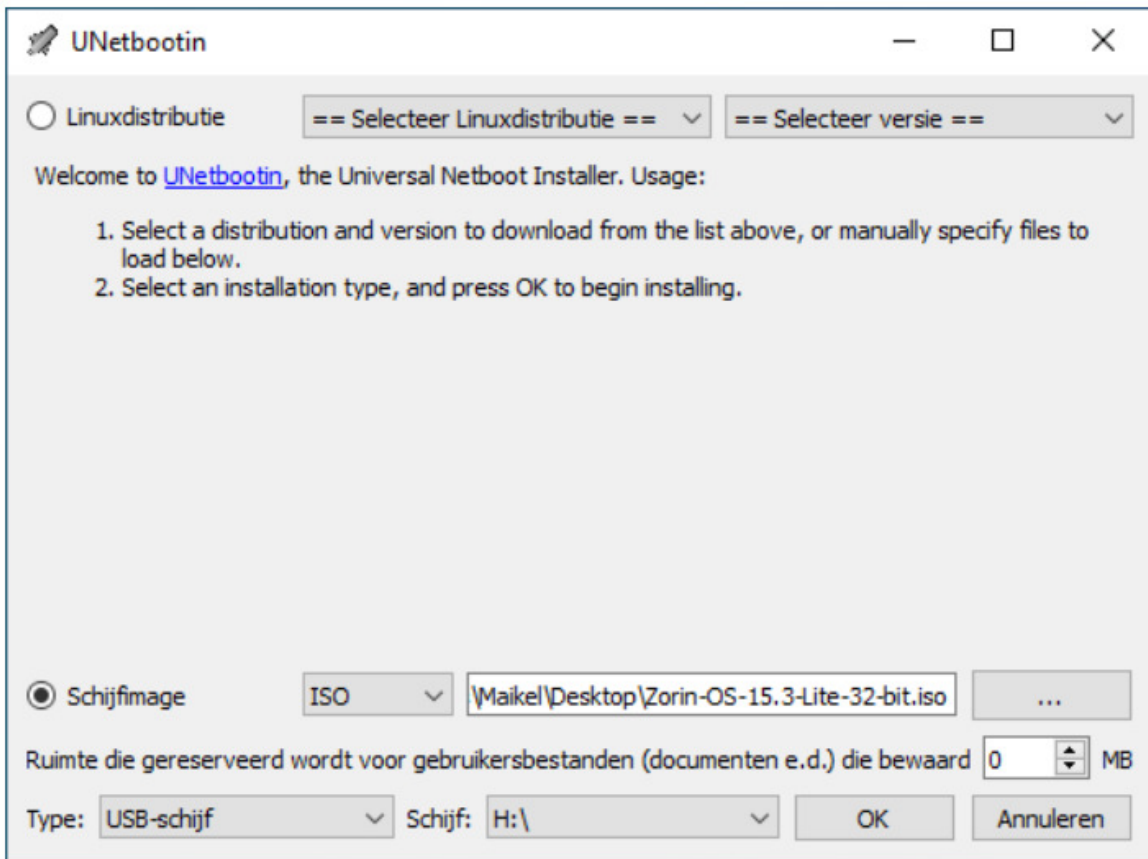

Tip 02 Beslis of je de 32- of 64bit-versie van Zorin OS gaat downloaden.

Tip 03: Usb-stick

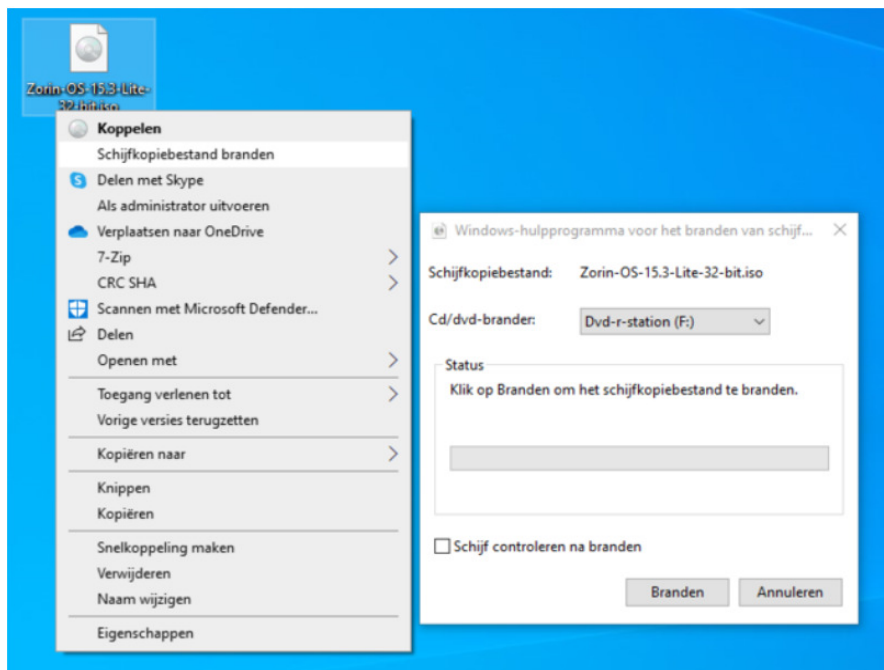
Voor de installatie van Zorin OS heb je een usb-stick van minimaal 4 GB nodig. Hierop zet je het installatiebestand, waarna je het besturingssysteem kunt installeren. De makers adviseren voor de preparatie van de usb-stick het programma BalenaEtcher, maar wij hebben betere ervaringen met UNetbootin. Surf met een willekeurige pc naar <https://unetbootin.github.io>. Er bestaan versies voor Windows, macOS en Linux. Download het programma en open dit bestand. Onder Windows verschijnt UNetbootin meteen, want er is verder geen installatie nodig.

Steek een usb-stick in de behuizing. Let op: het programma wist álle bestaande gegevens van de usb-stick! Stel deze gegevens daarom zo nodig eerst veilig. Selecteer in UNetbootin de optie **Schijfimage** en klik daarna op de knop met de drie puntjes. Je selecteert nu het zojuist gedownloadte iso-bestand, waarna je bevestigt met Openen. Controleer onderaan achter **Schijf**: of de juiste schijfletter van de usb-stick is geselecteerd. Je klikt als laatste op **OK**. Na ongeveer tien minuten is de usb-stick klaar voor gebruik. Klik op **Sluiten** en ontkoppel het opslagmedium van het systeem.

Tip 03 UNetbootin is een eenvoudig programma waarmee je het iso-bestand van Zorin OS naar een usb-stick kunt wegschrijven.

Voor de installatie van Zorin OS Lite heb je een usb-stick van minimaal 4 GB nodig

Installatie-dvd

Heb je geen usb-stick die je voor de installatie van Zorin OS kunt gebruiken? Je brandt het installatiebestand als alternatief op een dvd. Vanzelfsprekend dient de beoogde computer dan wel over een [cd/dvd-station](#) te beschikken. Stop het schijfje in de computer en klik met de rechtermuisknop op het iso-bestand van Zorin OS. Via **Schijfkopiebestand branden / Branden** maak

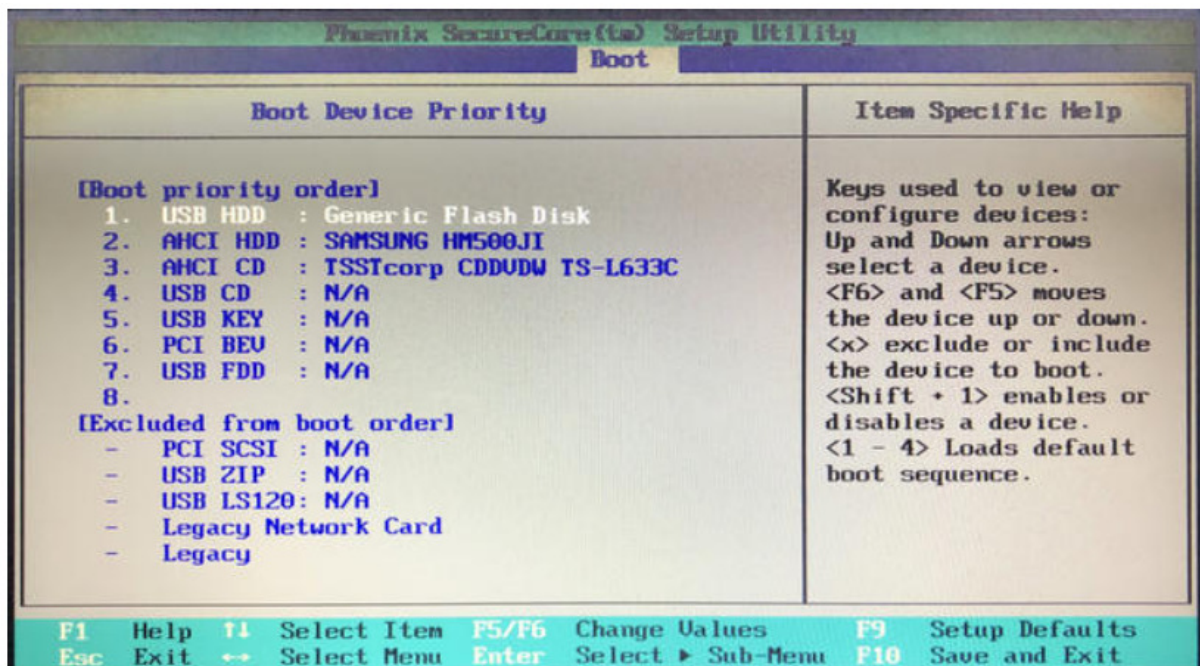
je de installatieschijf. In tip 4 dien je het systeem in plaats van de usb-stick nu vanaf de dvd op te starten.

In plaats van een usb-stick gebruik je voor de installatie net zo gemakkelijk een lege dvd.

Tip 04: Usb-stick opstarten

Steek de geprepareerde usb-stick in het systeem waarop je Zorin OS wilt installeren. Open vervolgens het instellingenmenu ofwel het [BIOS](#) van de computer (bij nieuwere systemen wordt dit ook wel de UEFI(/BIOS) genoemd). Druk tijdens de opstartfase op de goede toets om het instellingenmenu te openen. Dat is bijvoorbeeld **F2**, **F10**, **F12** of **Delete**. De juiste toets verschilt per systeem. Soms staat tijdens het opstartproces in beeld hoe je het instellingenmenu kunt bereiken.

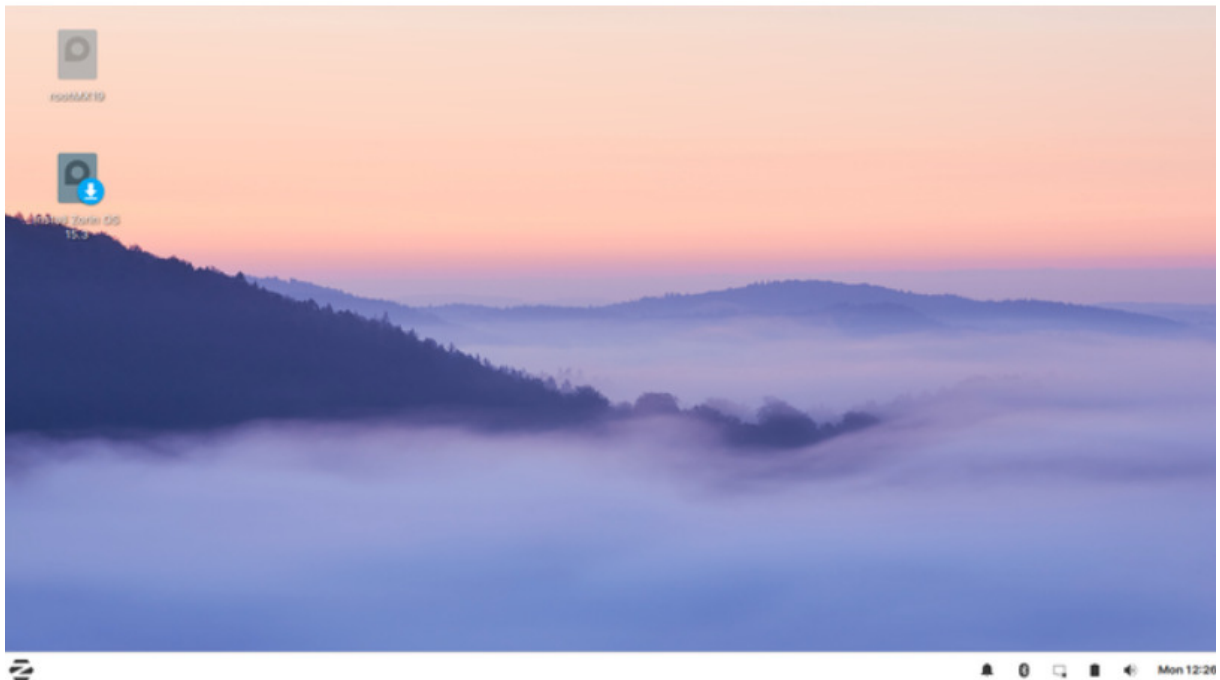
Zodra je eenmaal in het BIOS zit, is het de bedoeling dat je het systeem vanaf de usb-stick laat opstarten. Meestal vind je deze instellingen bij **Boot** of **Boot Menu**. Wijs de usb-stick aan als eerste opstartschijf. Druk daarna op de juiste toets om de gewijzigde instellingen te bewaren en de computer te herstarten. Meestal is dat F10. Na enkele ogenblikken komt het installatievenster van Zorin OS tevoorschijn.

Tip 04 Wees er zeker van dat je het systeem vanaf de usb-stick opstart.

Tip 05: Installatie starten

Selecteer in het eerste installatievenster **Try or Install Zorin OS** en druk op **Enter**. Het logo van het besturingssysteem verschijnt in beeld. Na even wachten kom je in de ietwat trage live-omgeving van Zorin OS terecht. Hoewel er nog niets is geïnstalleerd, kun je alvast even rondkijken. Weet je zeker dat je deze [Linux-distributie](#) definitief wilt installeren? Dubbelklik in dat geval op **Install Zorin OS**. Er komt een installatiemenu tevoorschijn.

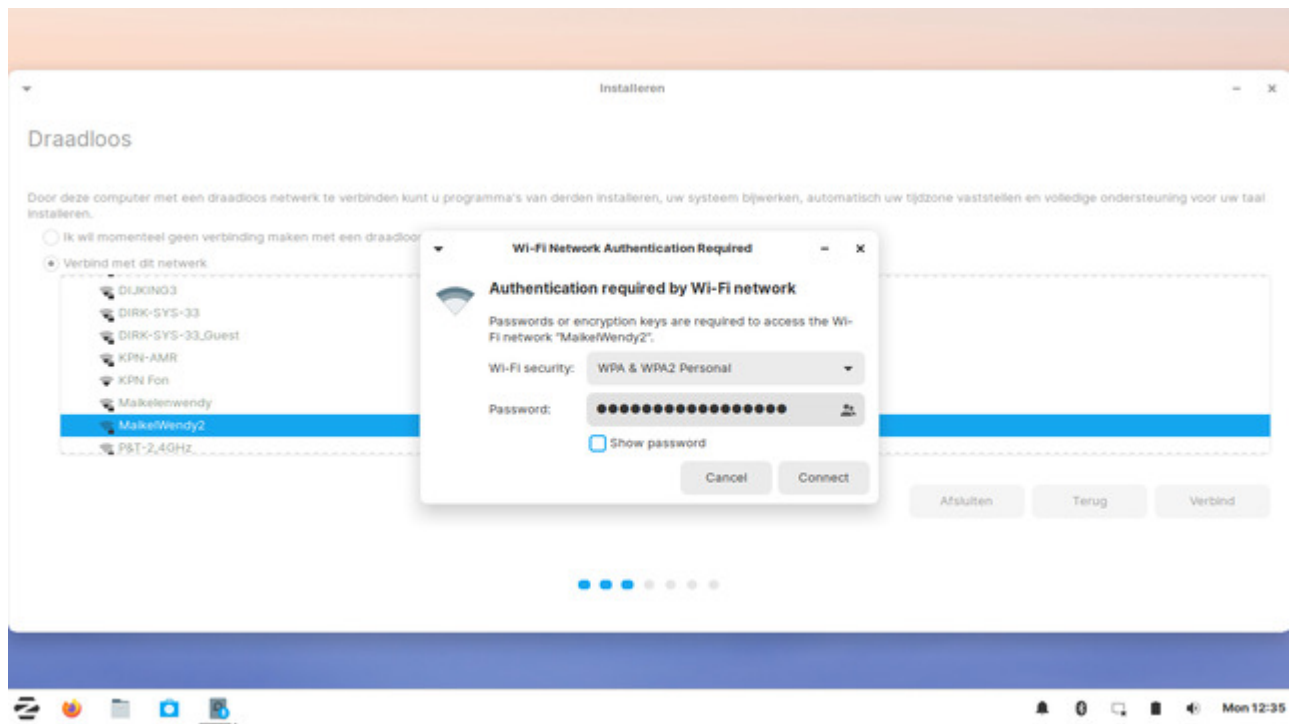
Tip 05 Open vanuit de oogstrelende live-omgeving van Zorin OS het installatiemenu.

Tip 06: Installatiemenu

Je selecteert uiteraard **Nederlands** als taal en klikt vervolgens op **Verder**. Kies de gewenste toetsenbordindeling, waarna je in het volgende venster de wifi-instellingen opgeeft. Klik hiervoor op de netwerknaam en typ vervolgens het bijbehorende wachtwoord. Bevestig daarna met **Connect / Verder**. Bij gebruik van een bekabelde [netwerkverbinding](#) is het overigens niet nodig om wifi-instellingen op te geven.

Zorin OS vraagt of je tijdens de installatie nieuwe pakketten (updates) wilt ophalen. Verder is het mogelijk om stuurprogramma's van bepaalde hardware automatisch te installeren. Ga daarmee akkoord en klik op **Verder**. Als er op het systeem nog een versie van Windows of een ander besturingssysteem staat, kun je Zorin OS eventueel daarnaast installeren. Op die manier ontstaat er een zogeheten [dualboot-systeem](#).

Werkt het oorspronkelijke besturingssysteem niet meer goed? Selecteer dan **Wis schijf** en installeer Zorin OS. Laat de overige instellingen ongewijzigd en klik op **Verder / Installeer nu / Verder**. Geef daarna je geografische locatie door. In het volgende venster typ je een naam, computernaam, gebruikersnaam en tweemaal een wachtwoord. Als je geen zin hebt om telkens het wachtwoord op te geven, selecteer je de optie **Automatisch aanmelden**. Klik op **Verder**.

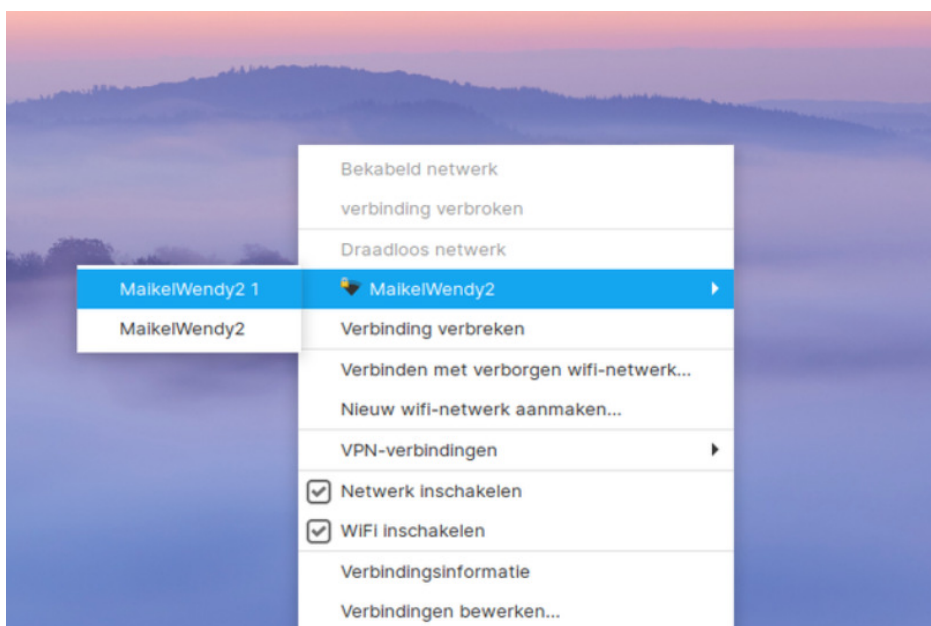

Tip 06 Verbind in het installatiemenu de computer alvast met draadloos internet.

Tip 07: Kennismaken

Zodra je het installatiemenu hebt doorlopen, duurt het nog even voordat de gebruikersomgeving van Zorin OS opduikt. Het overzetten van systeembestanden kost nu eenmaal tijd. Klik na pakweg een uurtje wachten op **Nu herstarten**. Je kunt de usb-stick met installatiebestanden uit het systeem verwijderen. Log in met je gebruikersnaam en wachtwoord, waarna je eindelijk met dit lichtvoetige besturingssysteem aan de slag kunt.

Fervente of voormalige Windows-gebruikers zien waarschijnlijk veel overeenkomsten. Zo open je linksonder via het Zorin OS-logo het startmenu. Op deze plek zijn onder meer de instellingen, persoonlijke mappen en voorgeïnstalleerde programma's bereikbaar. Rechtsonder op de taakbalk bevinden zich diverse statuspictogrammen. Bij gebruik van een laptop check je onder meer de

rasterende accutijd en het wifi-bereik. Verder kun je hier meldingen opvragen en het volume regelen. Tot slot vind je rechts naast de startknop enkele snelkoppelingen naar (hulp)programma's.

Tip 07 Via het wifi-pictogram rechtsonder heb je toegang tot de draadloze netwerkinstellingen.

Fervente Windows-gebruikers ontdekken in Zorin OS waarschijnlijk veel overeenkomsten

Tip 08: Updates installeren

Controleer als eerste of er updates zijn. Vaak zijn er bijvoorbeeld nieuwe versies van programma's beschikbaar of is er voor het besturingsysteem een (veiligheids)update. Klik linksonder op de startknop en ga naar **Instellingen**. Je scrolt daarna een stukje omlaag totdat je het onderdeel **Updatebeheer** tegenkomt. Zodra je daarop klikt, gaat de functie direct op zoek naar nieuwe updates. Werk via de knop Nu installeren het systeem zo nodig bij. Wacht tot slot rustig af totdat alles netjes is bijgewerkt en klik eventueel op **Nu herstarten**.

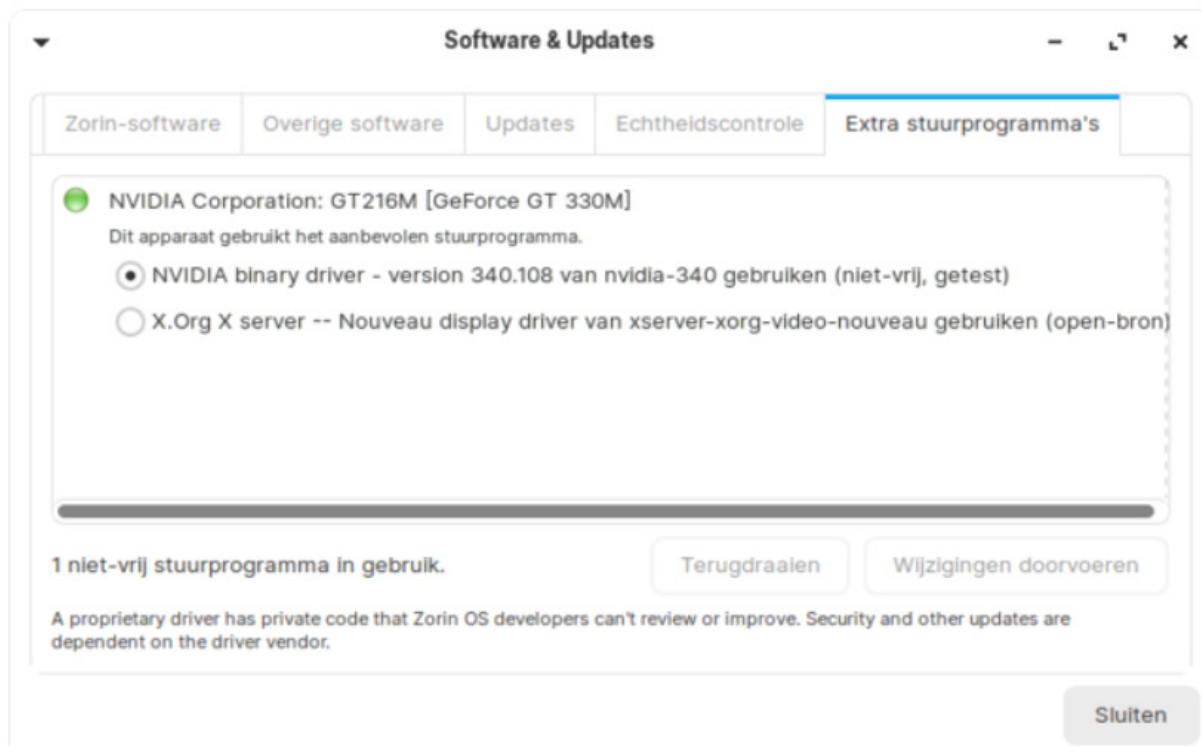

Tip 08 Duik in de instellingen om te zien of er al updates zijn.

Tip 09: Apparaten koppelen

Linux-distributies hadden enige tijd de naam dat ze randapparatuur matig ondersteunen. Tijden veranderen, want Zorin OS accepteert zo'n beetje iedere usb-stick, externe harde schijf, webcam, printer, pc-speakerset, muis en toetsenbord. Steek gewoon de usb-kabel in een vrije poort en de betreffende hardware werkt waarschijnlijk meteen. Je kunt bovendien (een tweede) scherm op een VGA-, DVI- of HDMI-poort aansluiten. Stuit je onverhoopt toch op moeilijkheden, dan kun je wellicht rechtstreeks de benodigde driver ophalen. Klik hiervoor op de startknop en navigeer naar Instellingen / Extra stuurprogramma's. Ontdek of er voor aangesloten hardware een alternatieve

driver beschikbaar is en installeer die naar eigen inzicht op het systeem. De kans is groot dat het betreffende randapparaat nu wél functioneert.

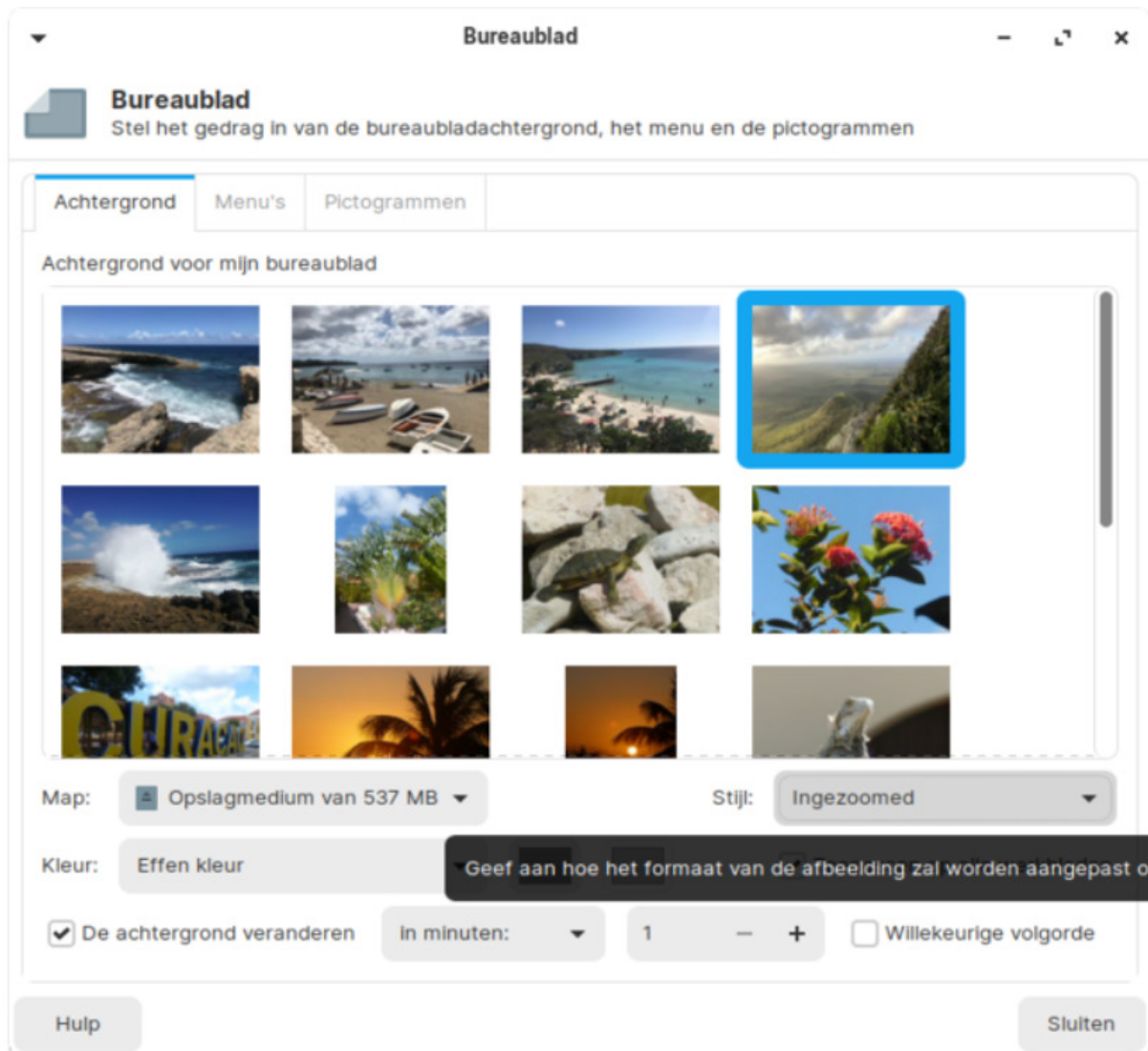

Tip 09 Soms spoort Zorin OS voor bepaalde hardware een alternatief stuurprogramma op.

Tip 10: Fris bureaublad

Vind je die standaardachtergrond maar niets? Wijzig die dan eenvoudig. Klik met de rechtermuisknop ergens op het bureaublad en kies **Bureaublad-instellingen**. Je kunt nu een andere achtergrond aanwijzen, maar het is natuurlijk leuker om een eigen foto of afbeelding te gebruiken.

Koppel een usb-stick of externe harde schijf met fotobestanden en klik achter **Map** op **backgrounds**. Je klikt vervolgens op de aangesloten externe datadrager, waarna je naar de juiste map bladert. Kies daarna een foto die je voortaan permanent wilt weergeven. Of wil je steeds wisselen van foto? Vink dan onderaan de optie **De achtergrond veranderen** en bepaal na hoeveel seconden, minuten of uren je wilt wisselen. Je selecteert hierbij eventueel de optie **Willekeurige volgorde**. Sluit het venster rechtsboven met het kruisje.

Tip 10 Geef het besturingssysteem een persoonlijk karakter en gebruik je eigen foto's als achtergrond.

Tip 11: Aanwezige software

Gunstig is dat Zorin OS van zichzelf al een aantal uitstekende programma's in huis heeft. Misschien ken je er al een paar, want bepaalde [software](#) is ook voor Windows beschikbaar. Open het startmenu en neem de categorieën door om te zien welke voorgeïnstalleerde tools je direct kunt gebruiken. We geven je een aantal voorzetjes.

Voor internetgebruik voldoet de gebruiksvriendelijke browser Firefox uitstekend. Je kunt het programma eventueel met allerlei add-ons uitbreiden. Als e-mailclient doe je een beroep op Mozilla Thunderbird, terwijl je met het programma Parole mediabestanden kunt afspelen. Verder is er met GIMP (GNU Image Manipulation Program) een uitgebreide [fotobewerker](#) aanwezig en kun je met Pitivi video's monteren.

Uiteraard ontbreken ook de nodige kantoorprogramma's niet. Het aanwezige LibreOffice-pakket is een goed alternatief voor Microsoft Office. Zo zijn de meeste Microsoft-documentformaten compatibel. Typ onder meer teksten (Writer), doe berekeningen (Calc) en maak presentaties (Impress). Met Sudoku, Mijnenveger, Mahjongg en AisleRiot Patience is er zelfs een aantal leuke spelletjes voorgeïnstalleerd. Een pluspunt is dat het besturingssysteem ieder programma vlot opent.

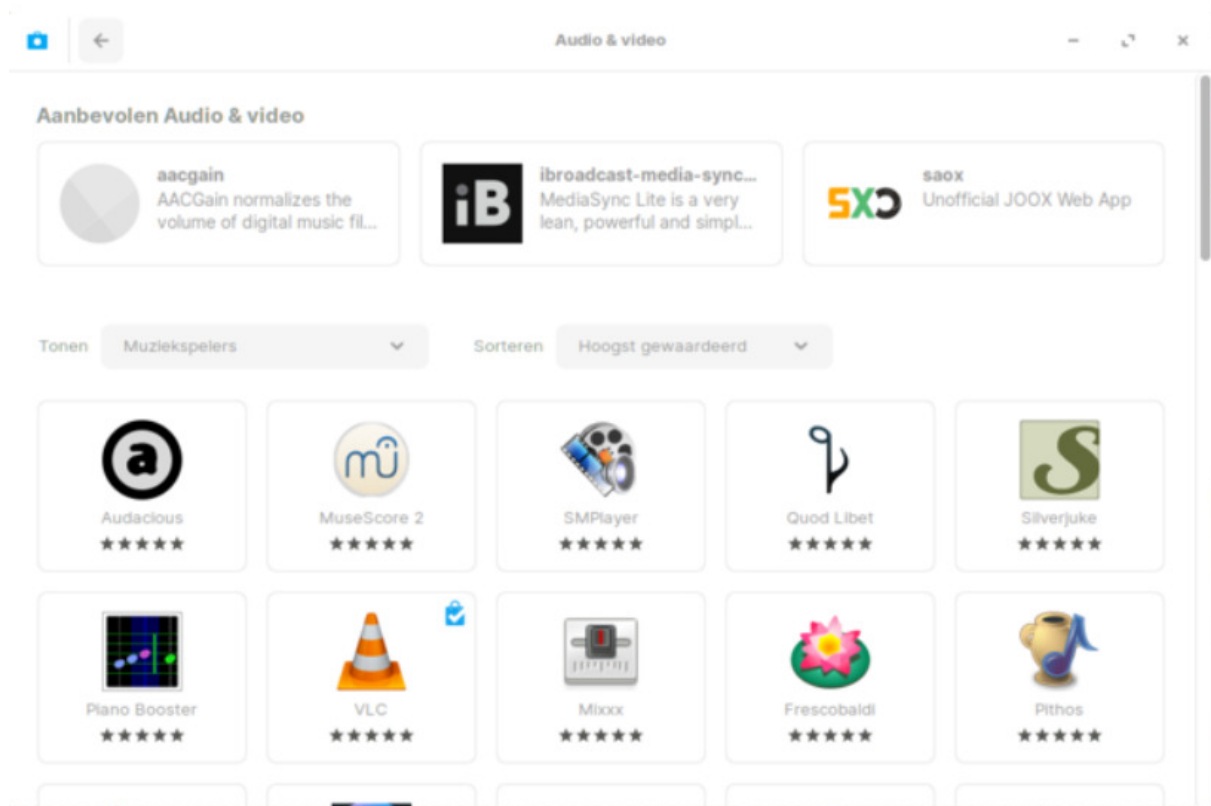
Zorin OS heeft van zichzelf al een aantal uitstekende programma's, zoals Firefox en GIMP

Tip 12: Extra software

Vanwege het grote aantal standaardprogramma's is deze Linux-distributie erg veelzijdig, maar het kan natuurlijk altijd completer. Voeg daarom zelf je favoriete programma's toe. Je hoeft hiervoor niet zelf het web af te struinen. Vanuit het onderdeel **Software** voeg je namelijk rechtstreeks interessante programma's toe. Open linksonder het startmenu en kies **Software / Laten we winkelen**.

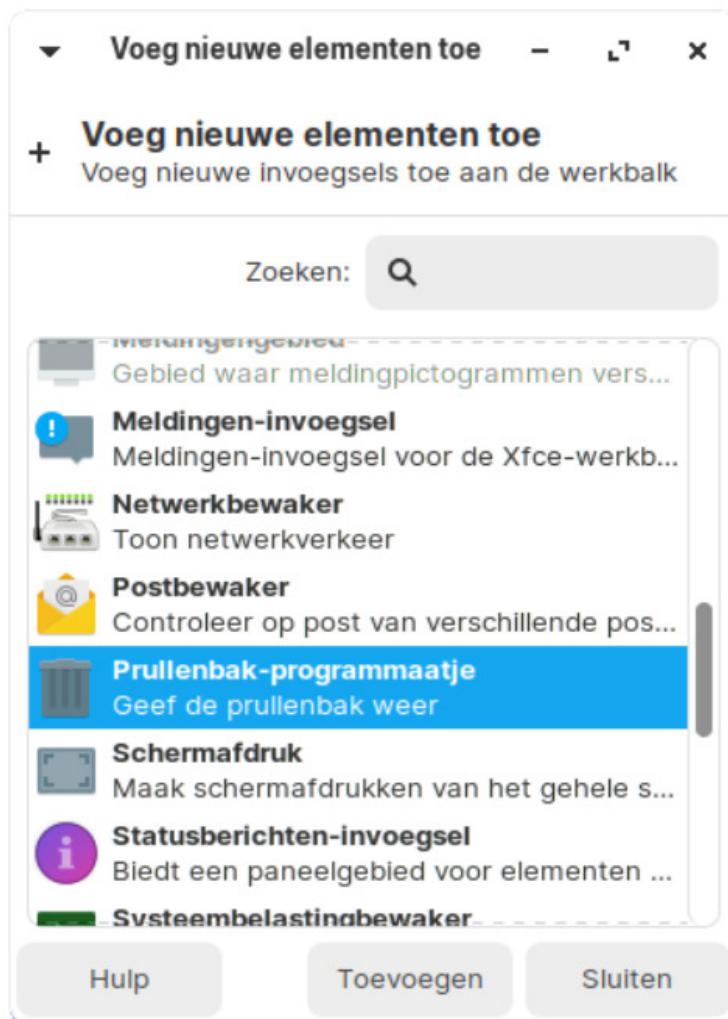
Er verschijnt een aantal suggesties. Klik op een van de categorieën om gericht naar programma's te speuren. Bovendien kun je via het vergrootglas rechtsboven op trefwoord zoeken. We geven je wederom enkele voorbeelden. Als je een mediaspeler zoekt die alle mediabestanden vloeiend afspeelt, is VLC een absolute aanrader. Gebruik verder Calibre voor het beheer van e-books en Skype voor het voeren van videogesprekken. Voor het opnemen en bewerken van audiobestanden is Audacity de moeite waard. Liefhebbers van downloadnetwerken kunnen bijvoorbeeld SABnzbd+ of qBittorrent aan het systeem toevoegen. Tot slot zijn er allerlei vermakelijke spelletjes beschikbaar.

Van plan om iets te installeren? Klik op de programmaam en vervolgens op **Installeren**. Bevestig de installatie desgevraagd met je wachtwoord. Het tooltje nestelt zich vanzelf in het startmenu.

Tip 12 Vanuit het onderdeel Software kun je een heleboel extra programma's installeren.

Tip 13: Taakbalk aanpassen

Je past de taakbalk volledig naar eigen wens aan. Zo voeg je snelkoppelingen van favoriete programma aan dit onderdeel toe. Ga in het startmenu op zoek naar een veelgebruikt tooltje en klik met de rechtermuisknop op de programma naam. Kies daarna **Voeg toe aan werkbalk / Toevoegen**. Het programmapictogram verschijnt helemaal rechts op de taakbalk. Vind je deze positie maar niks? Klik erop met de rechtermuisknop en kies **Verplaatsen**. Klik vervolgens op de gewenste plek. Op deze manier kun je het programmapictogram bijvoorbeeld naast de startknop plaatsen.

Je breidt de taakbalk ook naar hartenlust uit met extra statuspictogrammen. Klik met de rechtermuisknop op de taakbalk en kies **Werkbalk / Nieuwe elementen toevoegen**. Er verschijnt een behoorlijk lange lijst met opties. Zo kun je bijvoorbeeld de prullenbak, een pictogram met de

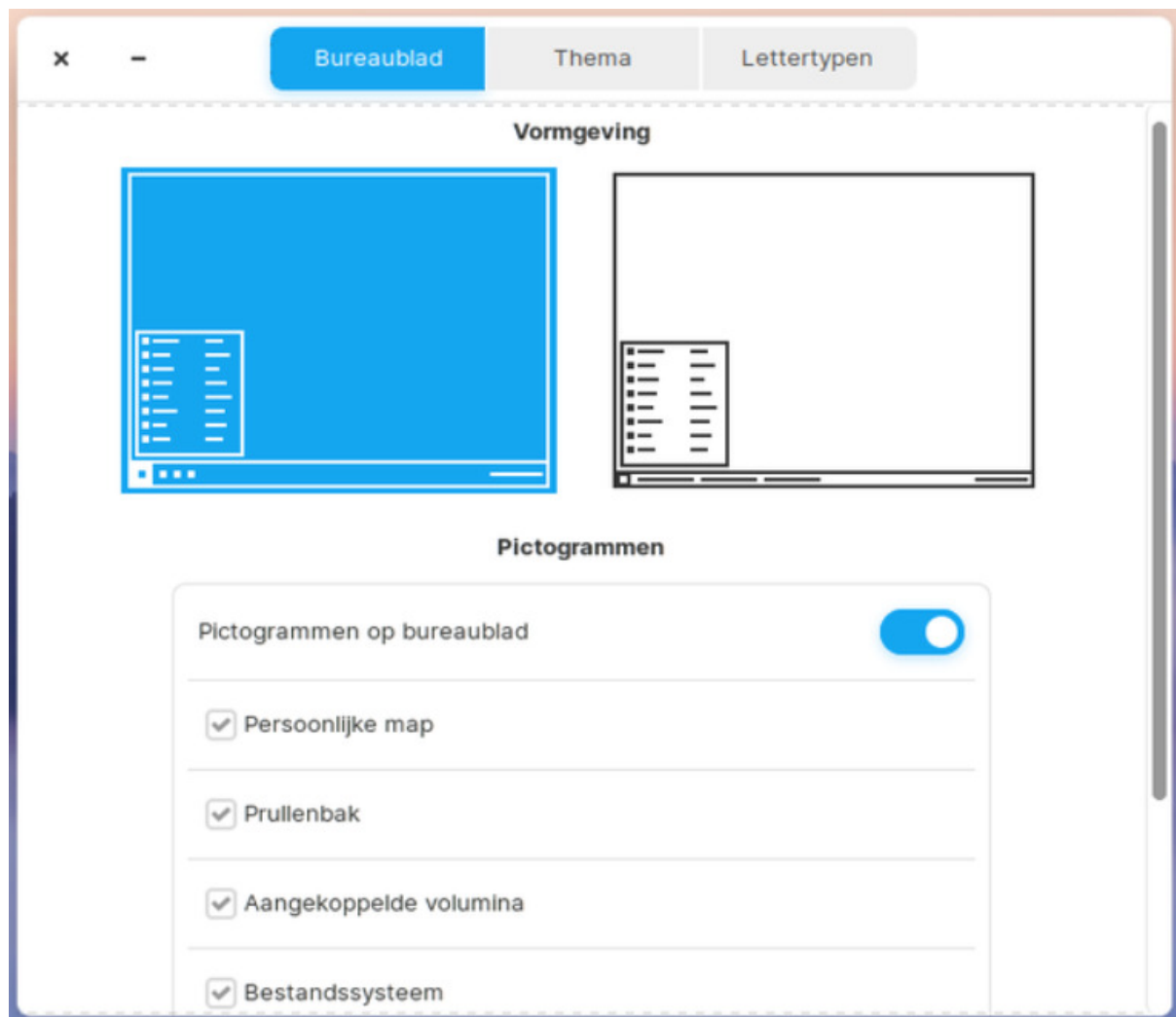
processorbelasting en een afsluitknop in de taakbalk integreren. Selecteer het gewenste statuspictogram en bevestig met **Toevoegen**.

Tot slot pas je het uiterlijk van de taakbalk eenvoudig aan. Handig voor het geval je de pictogrammen bijvoorbeeld te klein vindt. Klik met de rechtermuisknop op de taakbalk en kies **Werkbalk / Werkbalkvoorkeuren**. Sleep voor een grotere weergave de schuifregelaars onder **Afmetingen** naar rechts.

Tip 13 Sleep in het vervolg bestanden naar het prullenbakpictogram op de taakbalk om ze te verwijderen.

Tip 14: Systeempictogrammen

Je voegt eenvoudig diverse systeempictogrammen aan het bureaublad toe. Ga in het startmenu naar **Instellingen / Zorin Appearance**. In plaats van pictogrammen kun je eventueel ook de volledige programmanamen in de taakbalk weergeven. Klik onder Vormgeving op het tweede beeld. Vink verder naar eigen wens de onderdelen **Persoonlijke map**, **Prullenbak**, **Aangekoppelde volumina** en **Bestandssysteem** aan. Deze onderdelen verschijnen meteen op het bureaublad. Gebruik ten slotte bovenaan de opties **Thema** en **Lettertypen** om diverse uiterlijke kenmerken van Zorin OS aan te passen.

Tip 14 Voeg nuttige systeempictogrammen aan het bureaublad toe.